

Školní vzdělávací program

Školní družina při Základní škole, Trutnov, Komenského 399

Základní škola Trutnov
KOMENSKÉHO

V Trutnově 20. 06. 2024

Mgr. Petr Horčíčka
ředitel Základní školy, Trutnov, Komenského 399

Obsah

Úvod.....	2
Charakteristika školní družiny	2
Cíle vzdělávání:.....	3
Činnosti školní družiny	3
Délka vzdělávání.....	4
Časový plán.....	4
Ekonomické podmínky	4
Průběh a ukončování vzdělávání.....	4
Personální podmínky.....	5
Podmínky pro přijímání uchazečů.....	6
Prostředí	6
Plánování.....	7
Organizační řád	7
Spolupráce se zákonnými zástupci.....	7
Formy vzdělávání.....	8
Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
Bezpečnost a ochrana zdraví	9
Psychosociální podmínky.....	9
Výchovně vzdělávací oblasti a jejich obsah.....	10
Klíčové kompetence	13
Evaluace	17
Hodnocení činnosti školní družiny.....	17
Závěr.....	18

Úvod

Základem našeho školního vzdělávacího programu je hra a vytváření vstřícného estetického prostředí, které má vliv na pohodu všech, jichž se týká. Cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a také postoji.

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé žáky cestou přirozené výchovy, rozvíjet jejich učení a poznání, vytvářet pocit životní pohody, souladu a harmonie, získání vlastní samostatnosti.

Náš Školní vzdělávací program vychází pro vypracování jednotlivých třídních vzdělávacích plánů, které každý rok upravují a které jsou nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu pro školní družinu při Základní škole, Trutnov, Komenského 399.

Spojení žáků různých věkových skupin se osvědčuje jako výhodné – starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším. Všechny vedeme k vzájemné úctě a respektu.

Charakteristika školní družiny

Naše školní družina je součástí Základní školy, Trutnov, Komenského 399. Nachází se v městě Trutnov, v jeho jihozápadním okraji. Blízko školní družiny je významná křižovatka silnic první třídy směrem na Hradec Králové a Jičín. Vzdálenost od centra města je cca 10 minut pěší chůze. Stejnou dobu trvá cesta na autobusové a vlakové nádraží. Ve stejné vzdálenosti je místní park a lesopark. Školní družina je zasazena v celkově klidném a ekologicky výhodném místě. Na naší škole je 7 oddělení v klidných částech školy.

Každé oddělení má svoji místnost a je plnohodnotně vybaveno v souladu s hygienickými požadavky. Vychovatelky sledují jejich další doplňování. Pitný režim zajišťují vychovatelky nebo si pití žáci školní družiny nosí z domova. Žáci mohou využít k aktivitám různé prostory školy dle aktuálního programu. Šatny jsou v suterénu budovy.

Cíle vzdělávání

- prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí
- rozvíjet osobnost žáka
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- učit žáky osvojovat si základy slušného chování při stolování
- naučit komunikovat, spolupracovat a respektovat se
- učit se předávat znalosti, zkušenosti a dovednosti v různých oblastech
- utvářet kladný vztah k přírodě a učit chránit svět kolem nás
- nabízet různorodé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivým žákům
- vytvářet podmínky a prostor pro odpočinek a relaxaci
- rozvíjet všestrannou spolupráci s rodinami žáků
- podpora tělesného rozvoje a zdraví, osobní spokojenosti a pohody žáků
- motivace k dalšímu poznávání a učení

Činnosti školní družiny

Ranní činnosti jsou klidné a nenáročné, odpočinkového zaměření, probíhají spíše individuální formou. Žáci přicházejí průběžně.

Odpočinkové činnosti jsou klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil, účastníci sami volí k těmto činnostem optimální polohu.

Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, zařazují se do nich pohybové aktivity a pobyt venku.

Zájmové činnosti umožňují účastníkům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností. Dominující je vlastní aktivita účastníků, která jim přináší radost a uspokojení. Činnosti probíhají organizovaně či spontánně ve skupinách či individuálně.

Příprava na vyučování probíhá nenásilnou formou v průběhu celého dne formou her, vycházek, četby, besed aj.

Délka vzdělávání

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků 1. - 4. ročníků. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno na dobu 10 měsíců daného školního roku.

Časový plán

Náš časový plán vzdělávání ve školní družině je tvořen bez vyznačených ročníků a je určen pro celý vzdělávací cyklus (4 let). Během této doby se může náš Školní vzdělávací program upravovat dle aktuálních potřeb žáka.

Ekonomické podmínky

Zákonní zástupci hradí příspěvek na úhradu neinvestičních nákladů na každý půl roku. Výši příspěvku stanovuje zřizovatel. Částka se vybírá převodem na účet školy. Zákonní zástupci jsou včas písemně informováni.

Úplata může být snížena nebo prominuta dle § 123, odst. 4, Školského zákona. Finančně zákonní zástupci přispívají na akce, které se pro účastníky připravují (exkurze, příměstské tábory).

Průběh a ukončování vzdělávání

Provoz školní družiny je zajišťován v pracovních dnech v době od 6:00 do 7.30 h a od 11.40 do 17. 00 hodin.

Účastníci dochází na ranní družinu dle potřeby zákonných zástupců v době od 6.00 – 7.30 hodin, budovu si otevírají čipem. V 7.30 hodin žáci přecházejí do tříd. Odpolední školní družina začíná v 11:40. Žáci docházejí do jednotlivých oddělení po skončení pravidelné výuky.

Zájmové činnosti umožňují účastníkům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností. Dominující je vlastní aktivita účastníků, která jim přináší radost a uspokojení. Činnosti probíhají organizovaně či spontánně ve skupinách či individuálně.

Pobyt žáků v družině provází řada režimových momentů - přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti, oběd ve školní jídelně apod. Snahou je, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a žáci je vykonávali automaticky.

Účastníci odcházejí ze školní družiny dle vyplněného záznamu o propuštění žáka. Odpolední družina končí v 17.00 hodin. V prostorách budovy školy se řídí školním řádem. Svévolně neopouští prostory školní družiny. Za nedodržení vnitřního řádu lze účastníka ze školní družiny vyloučit (např. při svévolném opuštění školní družiny, při soustavném porušování kázně, při ohrožení zdraví a bezpečnosti ostatních účastníků). Účastníci odchází domů nebo do kroužků podle údajů zapsaných na záznamu o propuštění žáka.

Změny v údajích na záznamu o propuštění žáka jsou zákonní zástupci povinni včas ohlásit. Uvolňování se povoluje pouze na písemnou žádost zákonných zástupců. Účastník osobně předá lístek (žádost o uvolnění) vychovatelce nebo je zaslána zpráva přes komunikační systém EduPage. O ukončení vzdělávání ve školní družině smí požádat písemnou formou zákonný zástupce účastníka. Pobyt účastníků a vyzvedávání žáka jsou organizačně zajištěny.

Při nevyzvednutí účastníka do konce provozu školní družiny se vychovatelka telefonicky spojí se zákonnými zástupci. V případě nenavázání kontaktu se zákonnými zástupci lze informovat OSPOD.

Personální podmínky

Personálně je provoz školní družiny zabezpečen sedmi vychovatelkami, které svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené zákonem o pedagogických pracovnicích 563/2004 Sb. Průběžně, dle potřeby a zájmu si doplňují své vzdělání samostudiem a účastí na odborných seminářích. Veškeré připomínky řešíme na metodických sdruženích nebo na pedagogických poradách. Výstupy z metodických sdružení jsou podávány písemnou formou vedení školy. Rozsah přímé výchovné činnosti všech pedagogických pracovníků školní družiny odpovídá nařízení vlády, kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství.

Podmínky pro přijímání uchazečů

Členy školní družiny se stanou žáci z 1. – 4. ročníků na základě žádosti zákonného zástupce a potvrzení přijetí do školní družiny. Zákonní zástupci odevzdají záznam o propuštění žáka. V rámci stanovených pravidel v daném termínu musí zaplatit úplatu. Přijímány jsou žáci 1. stupně do kapacity školní družiny. O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Zákonní zástupci mohou žáka zařadit na ranní a odpolední pobyt ve školní družině. Zákonní zástupci se prokazatelně seznámí s Vnitřním řádem školní družiny.

Prostředí

Pro výchovně vzdělávací a zájmovou činnost školní družiny využíváme různé místnosti, z nichž sedm jsou naše kmenové učebny, dále pak kuchyňka určená pro pracovní činnosti a zájmové bloky, pro tělesnou výchovu (*tělocvična, hala, gymnastická tělocvična*), další místností je školní knihovna, kmenová učebna s televizí a videem slouží jako společenská místnost a herna, dále pak hudebna.

V případě pěkného počasí školní družina ke své činnosti využívá i rozlehlou zahradu, dětské hřiště školní družiny a prostorný sportovní areál za školou. K dispozici jsou samozřejmě moderní sociální zařízení.

Všechny prostory školní družiny jsou vybaveny novým standardním žakovským nábytkem, nechybí koberce. Školní družina má pro svou činnost přiměřené vybavení (*hry, hračky, stavebnice, pomůcky k výtvarné, hudební, tělesné a pracovní činnosti*), jehož uložení ve skříňkách umožňuje sebe obslužnost žáků. Estetická výzdoba samostatných prostor školní družiny je pro žáky přitažlivá, neboť vkusným způsobem uplatňuje i práce žáků školy.

Režim školní družiny je celkově vyvážený, zohledňuje klidovou činnost i dostatečný pobyt venku. Časové rozvržení a uspořádání činností ve školní družině se řídí požadavky psychohygieny. Je takové, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj žáka. Vychovatelky ve školní družině pracují se žáky unavenými z výuky, logicky se tedy projevuje zvýšená potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci se vyznačují vydatnou pohybovou aktivitou, kterou je nejlépe provádět venku. V přírodě lze provozovat téměř všechny zájmové činnosti. Pitný režim je zajištěn.

Plánování

Zvolená výchovně vzdělávací činnost školní družiny vychází z konkrétních místních podmínek a koresponduje s realizovaným školním vzdělávacím programem Základní školy, Trutnov, Komenského 399. Činnost školní družiny se řídí ročními třídními plány.

Organizační řád

Dle organizačního řádu řídí činnost školní družiny vedoucí vychovatelka, která je podřízena řediteli školy. Zodpovídá za provoz a plynulý chod školní družiny. Vedoucí vychovatelka školní družiny se pravidelně zúčastňuje pedagogických rad a provozních porad pracovníků školy, spolupracuje s učiteli. Kompetence vedoucí vychovatelky i šesti vychovatelek jsou jasně vymezeny náplní práce.

Vnitřní řád školní družiny je součástí školního řádu, je funkční, dává dostatečný rámec pro provoz. Jeho platné znění je zpřístupněno zákonným zástupcům prostřednictvím nástěnky umístěné v prostorách školní družiny a prostřednictvím internetových stránek školní družiny.

Rozpis přímé pedagogické práce vychovatelek je v souladu s výchovně vzdělávací prací a počtem žáků v jednotlivých odděleních.

Spolupráce se zákonnými zástupci

- schůzky rodičů
- zapojení zákonných zástupců do akcí školní družiny
- besídky pro zákonné zástupce
- akce školy
- dny otevřených dveří.

Formy vzdělávání

V naší školní družině využíváme tyto formy vzdělávání:

- pravidelná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování- touto formou realizujeme každodenní činnost přihlášených účastníků v oddělení školní družiny a v zájmových kroužcích zřízených školní družinou
- příležitostná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnosti včetně možnosti přípravy na vyučování – jedná se o besídky, vystoupení, sportovní akce, exkurze,
- osvětová činnost včetně shromažďování a poskytování informací pro žáky a studenty, případně i další osoby, a činností vedoucí k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví,
- individuální práce, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů,
- využití otevřené nabídky spontánních činností- realizujeme zejména ve venkovních prostorech.

Jako alternativu využíváme v době prázdnin táborovou činností a další obdobnou činností – probíhá v době letních prázdnin formou týdenních turnusů jako příměstské tábory,

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní družinu mohou navštěvovat i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým je podle stupně a charakteru jejich podpůrných opatření při začlenění do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Při vzdělávání těchto účastníků úzce spolupracuje vychovatelka školní družiny s třídními učiteli a asistentkami, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry doporučení účastníka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci účastníka se zdravotním znevýhodněním.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Účastníci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště pak při pohybu na schodech nebo pobytu venku, při pobytu ve školní družině, při přecházení do jídelny a do šaten, při aktivitách na školní zahradě, hřišti, v tělocvičnách. Zdravotní problémy či úraz neprodleně hlásí vychovatelce. Účastník ze školní družiny nikdy neodchází bez vědomí vychovatelky. Při pobytu ve školní družině účastníci dbají na bezpečnost svoji i svých spolužáků, snaží se vyvarovat konfliktních situací. Účastníky poučujeme také o zásadách správného chování nejen ve škole, ale také na veřejnosti, před každou akcí mimo školu, na komunikacích a v době prázdnin.

Zákonní zástupci i účastníci zájmového vzdělávání jsou seznámeni s Vnitřním řádem školní družiny.

Psychosociální podmínky

Přístup k žákům je založen na vstřícném a partnerském vztahu, ve kterém převažuje důvěra a náklonnost. K žákům přistupujeme jako k jedinečným a neopakovatelným bytostem, které mají právo být samy sebou. Ve školní družině se snažíme vytvářet prostředí duševní pohody pro všechny žáky. Zvláštní pozornost je třeba věnovat rozvoji individuálních schopností každého žáka. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Toto učení je založeno na aktivní účasti žáka, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Preferovány jsou hravé a tvořivé činnosti. Používáme styl takového vedení žáků, který v nich podporuje touhu po poznání, spoluúčast a samostatné rozhodování.

Podporujeme také prosociální chování (prosociální chování se vyznačuje skutky a činy vykonanými ve prospěch druhého bez očekávání odměny - materiální, sociální) a neformální vztahy mezi žáky, volnost a osobní svobodu, zaměřujeme se na prevenci šikany a společensko-patologických jevů (kouření, alkohol, drogy, sexuální zneužívání a týrání dětí, krádeže, lhaní...). Dodržujeme též nezbytnou míru omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat při formálním vzdělávání určitý řád. Mezi záměry vzdělávání patří u nás také nadstandardní aktivity školní družiny (exkurze, návštěvy divadel, společné akce se zákonnými zástupci, víkendové spaní ve školní družině, vystoupení a prezentace práce kroužků, charitativní akce).

Výchovně vzdělávací oblasti a jejich obsah

Obsahem budou konkrétní činnosti zahrnuté v třídních tematických plánech, které se budou v určitých cyklech doplňovat a obnovovat. Ve všech oblastech Školního vzdělávacího programu bude přihlíženo na to, že naši školní družinu navštěvují i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none"> · poznání nejbližšího okolí · život v rodině, ve škole, ve společnosti, vycházky do okolí · orientace v terénu · návštěva významných míst v regionu a seznamování s lidovými zvyky · besedy o našem městě a okolí · bezpečnost na cestě do školy, vycházkách a školní zahradě · organizace školy, družiny · orientace v prostoru a čase, odhad vzdálenosti a času · dopravní výchova exkurze do místních organizací
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> · slušná mluva a základy společenského chování na různých místech a daných situacích · besedy a scénky · prevence šikany · osvojení vhodného chování a vystupování · soužití v rodině, kolektivu třídy, družiny, na ulici · základní komunikace mezi lidmi · lidé s postižením, pomoc druhému dodržování pravidel při stolování

Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> · budování správného režimu dne a jeho dodržování · nakládání s časem a vážit si ho · využití volnočasových aktivit · besedy, exkurze, výstavy · správné a účelné využití času · vytváření pravidelných návyků · tradice a zvyky dle ročních období
Rozmanitost přírody	<ul style="list-style-type: none"> · pozorování rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody · pobyty v přírodě · sbírání přírodnin · poznatky z vycházek a pobytů v přírodě · pozorování změn · využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování · ekologická výchova – ochrana přírody, pravidla chování v přírodě

Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> · poznání sebe sama · poučení o zdraví, nemoci, prevenci, osobní hygieně · předcházení úrazům · ošetření drobných poranění · besedy první pomoci · vycházky do přírody · dodržování pitného režimu · zdravotní prevence – zdravý životní styl · duševní hygiena · osobní hygiena a čistota pohybové aktivity
Člověk a svět práce	<ul style="list-style-type: none"> · pracovní a praktické činnosti s různým materiálem · rozvoj jemné a hrubé motoriky péče o školní zahradu pracovní postup při výrobku
Umění a kultura	<ul style="list-style-type: none"> · čtení knih na pokračování · dramatizace pohádek - hry s loutkami · hudební, pěvecké a taneční prvky · multimediální výchova vyjádření skutečnosti za pomoci kresby a malby

Pro realizaci témat uvedených výchovně vzdělávacích oblastí využíváme širokou škálu forem a metod práce, které vybíráme v návaznosti na podporu a rozvíjení klíčových kompetencí. Spolupracujeme s různými organizacemi.

Klíčové kompetence

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské
- kompetence k trávení volného času
- kompetence pracovní

1. Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, získané znalosti dává do souvislostí, experimentuje, a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- orientuje se v řádu a v dění prostředí, ve kterém žije
- klade si otázky a zároveň hledá odpovědi, aktivně si všímá co se okolo něho děje
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který žáka obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, je zvědavý
- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- s chutí se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- započatou práci dokončí, dovede postupovat dle pokynů a instrukcí, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, umí kriticky zhodnotit své výkony a pokroky, oceňovat výkony druhých i přijímat své prohry
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, dělá vše s nadšením a radostí

2. Kompetence k řešení problémů

- dokáže samostatně vyřešit problém, nebo dokáže požádat o pomoc druhého
- nenechá se odradit případným nezdarem a hledá další řešení
- všímá si problémů druhých, umí nabídnout řešení
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- umí vyhledat informace k řešení problémů

- umí využít svých znalostí, zkušeností a dovedností
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- pochopí problém a hledá různé varianty řešení, hledá určité znaky
- přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou – dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, vymýšlí nová řešení problémů a situací
- má vlastní nápady, využívá při tom dosavadních zkušeností, představivosti a fantazie
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně na základě nápodoby nebo opakování, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch ale i za snahu

3. Kompetence komunikativní

- umí se souvisle vyjádřit mluveným slovem
- nebojí se vyjádřit svůj názor
- naslouchá názorům druhých, rozumí jim a respektuje je
- dokáže vést dialog
- využívá získané dovednosti ke spolupráci
- umí pracovat s informacemi
- vyjadřuje se kultivovaně
- dokáže vhodně argumentovat a obhájit své názory
- dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci, slovním projevem
- ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, hovoří vhodně ve větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a zapojí se do diskuse
- dovede využít informativní i komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává – (knihy, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon...)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a bez ostychu se žáky i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, gesty, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit

4. Kompetence sociální a personální

- spolupráce v kolektivu
- vyjadřuje své názory
- umí jednat s dospělým i s vrstevníky
- je ohleduplný k okolí a ochotný pomoci druhým
- umí přijímat názory druhých, respektuje je a spolupráce při řešení problémů
- zná možnosti jak vědomě zvládat své emoce a sebereflektuje na ně, má upevněny hygienické návyky
- samostatně rozhoduje o svých činnostech
- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, že vzniklé konflikty se lépe řeší dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného žáka, ponižování a ubližování
- dětským způsobem projevuje citlivost, ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- při setkání s neznámými nebo v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského chování, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
-

5. Kompetence činnosti a občanské

- respektuje druhé
- respektuje odlišnosti – osobní, kulturní, náboženské atd.
- dokáže v tísni pomoci - přiměřeně okolnostem
- dokáže odolat nátlaku druhých, i větší skupiny, v situacích se kterými nesouhlasí
- uvědomuje si, že za své činy má odpovědnost
- zná svá práva a povinnosti
- dokáže vyhodnotit situaci, dle svých možností
- chápe a vnímá tradice, historii a kulturu
- je ohleduplný k přírodě
- uvědomuje si hodnotu majetku svého i jiných osob
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, při práci, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně, váží si práce a úsilí druhých

- chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- vnímá nespravedlnost, agresí, šikanu, dbá na své zdraví a zdraví ostatních
- respektuje a chrání tradice, kulturu i přírodu

6. Kompetence k trávení volného času

- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování)
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

7. Kompetence pracovní

- používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení
- dokáže pracovat podle instrukcí a návodu
- váží si práce své i ostatních
- reaguje na potřeby a pomoc druhých
- chrání zdraví své i druhých
- svým pracovním přístupem se snaží chránit zdraví své i druhých
- dokáže své dovednosti a výsledky své práce nabídnout jiným
- je ohleduplný k přírodě a lidem kolem sebe
- umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě
- umí hodnotit práci svou i druhých
- umí dokončit a vyhodnotit úspěšnost své práce

Pro naši školní družinu je důležitou složkou hra, která je založena na základě zážitků účastníka a navozuje kladné emoce.

Evaluaace

Evaluaace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematického shromažďování informací o účinnosti Školního vzdělávacího programu, o kvalitě a úloze pedagoga ve výchovném procesu. V praxi vyhodnocujeme rizika, která by mohla nastat. Zpětnou vazbou se snažíme vyvarovat chybného výchovného řešení. Z tohoto důvodu může dojít k úpravě témat dle skladby žáků či schopností a dovedností žáků.

Možné činnosti, ze kterých budou vychovatelky vybírat dle svého aktuálního složení oddělení, umožňují kreativně reagovat na změny v různé skladbě žáků v oddělení. Zhodnocení a případné změny budou cyklické (*po 4 letech*).

Hodnocení činnosti školní družiny

Činnost ve školní družině směřuje k naplnění osobních zájmů účastníků, ať v organizované činnosti, tak i ve spontánní činnosti. Snahou je dávat účastníkům kvalitní a zájmovou činností co nejvíce znalostí, schopností a dovedností, ale též vytvořit příjemné prostředí a zázemí. Účastníci mají možnost se podílet na plánování, přípravě a hodnocení aktivit v jednotlivých zájmových činnostech. Hodnocení činnosti provádíme po skončení nebo i v průběhu činnosti dle potřeby.

Hodnocení účastníků provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S účastníky o pokrocích, kterých dosahují, vhodným způsobem hovoříme.

Hra je součástí všech činností, podněcuje pohybovou aktivitu, umožňuje nenásilně získávat zkušenosti, nové poznatky, dovednosti, rozvíjet schopnosti. Do výchovných činností jsou do her a společenských zábav začleňovány všichni účastníci, i ty nesmělé a neobratné, aby se u nich mohly projevit dispozice, které budou ostatní žáci oceňovat, aby se nesmělí jedinci učili vážit si sama sebe a věřit ve vlastní síly.

Ve všech činnostech je vždy postupováno od jednoduchého po složitější, neboť žák potřebuje mít první úspěch, aby mělo chuť v činnosti pokračovat. Setkává se často s nezdarem, propadá pocitu neužitečnosti, neschopnosti a beznaděje na nějaký úspěch. Žáci se učí novým pohybovým a společenským hrám, písniím, tanečkům, výtvarným a pracovním technikám, obohacují své vědomosti o nové poznatky. Velká pozornost je věnována problematice týkající

se dopravní kázně, škodlivým vlivům (alkoholu, kouření a drog), mezilidských vztahů a pravidel slušného chování.

Závěr

Formy a metody si volí vychovatelky sobě i žákům blízké tak, aby byl výchovně vzdělávací proces co nejefektivnější a splnil cíle vzdělávání v úvodu tohoto školního vzdělávacího programu.